

Pár slov úvodem

Chystáte se podniknout cestu do velmi vzdálené země, která se někomu může jevit jako zaostalá. Žijí zde jiní lidé s jinými zvyklostmi. Budete se tam trmácet dva dny, přičemž asi 14 hodin strávíte v letadle v nepohodlných sedadlech a při vstupu na území Spojených států vás bude obtěžovat imigrační úředník, na jehož show si budete muset vystát třeba i hodinovou frontu. Po přistání na ostrově Roatán si vystojíte ještě jednu frontičku u Honduraského imigračního úředníka a určitě vám u toho nebude zima. Pak si musíte půjčit auto a ani to nebude žádná bleskovka – zaměstnanec půjčovny vyplňuje všechna potřebná lejstra velmi rozvázně a pomalu – je to Roatánec a toho nikdy nevidíte spěchat. Neumí to. Potom konečně vyrazíte do České vesnice nebo na jiné místo, kde budete bydlet. Ani ubytování v České vesnici není zcela bez problémů – pořád je to tak trochu staveniště a pěší chůzí je to na nejbližší pláž téměř hodinu. Takže jedinec autem. Pro úplnost ještě připomínáme, že voda v moři je slaná, na pláži je písek a nikoli kachličky – zkrátka žádné Podolí nebo Dobrák, guláš se čtyřma vám zde nikde neuvaří a pivo se jen velmi vzdáleně podobá tomu našemu. Na čepované rovnou zapomeňte. A nebuďte na pláži příliš dlouho – ještě musíte stihnout nákupy v supermarketu, abyste si zítra ráno mohli připravit svojí vlastní polopenzi.

Pokud vás předchozí řádky trochu vystrašily, tak věřte, že není čeho se obávat. Jen vás chceme upozornit na fakt, že se nejedná o all inclusive na Kanárech, kam doletíte za dvě hodiny, ubytujete se v resortu a pak už jen každý den vyrazíte na sto metrů dlouhou cestu od hotelu k pláži, ve které vám překáží jen sladkovodní bazén. Roatán je krásný a nezapomenutelný cestovatelský zážitek a mnozí z vás se sem budou rádi vracet nebo zde zůstanete jako někteří z nás. Není nic příjemnějšího, než přijmout zdejší životní tempo a přestat se pořád za něčím honit, poznávat místní kulturu a zvyklosti, zemi s nádhernými a liduprázdnými plážemi s bílým pískem, krásným mořem s ještě krásnějším podmořským světem, řadou vynikajících restaurací se skvělým jídlem i výbornými míchanými nápoji. A nejen v České vesnici najdete jistě řadu nových přátel se zajímavými životními osudy, které je dovedly až sem, na Roatán.

Říká se, že připraveným štěstí přeje – proto jsme pro vás vytvořili následující povídání, ve kterém se s vámi chceme podělit o své poznatky a udělat z vás zkušené cestovatele, kteří si budou s každou situací vědět rady a nic je nepřekvapí.

Rady na cestu

Biometrický pas a registrace ESTA

V současné době je nejlevnější způsob přepravy na ostrov Roatán přes USA a proto je nutné vyřídit si doklady potřebné pro vstup na území Spojených států. K tomu potřebujete některou z těchto dvojic dokladů:

- biometrický pas a elektronickou registraci ESTA nebo
- libovolný pas a platné americké vízum.

Pokud nevládníte některý z těchto dokladů, je snadnější vyřízení biometrického pasu a registrace ESTA. Pas a elektronickou registraci musí mít každý cestující, tedy i děti, bez rozdílu věku. V případě, že si nejste jisti, zda váš pas je biometrický, zkontrolujte si, zda splňuje všechny tyto náležitosti:

- datum vydání pasu je září 2006 nebo později
- na přední straně desky je dole pod nápisem „cestovní pas“ mezinárodní symbol pro biometrický pas – logo čipu
- strana, na které jsou osobní údaje držitele, je vyrobena z velmi tvrdého plastu

Pokud biometrický pas nevládníte, nenechávejte jeho vyřízení na poslední chvíli, neboť vystavení biometrického pasu může trvat i jeden měsíc. Naproti tomu vyřízení registrace ESTA trvá jen několik minut a potřebujete k němu pouze již zmíněný platný biometrický pas, přístup na internet a kreditní kartu na zaplacení poplatků (14USD v případě kladného vyřízení). Pak se již stačí přihlásit na adresu <https://esta.cbp.dhs.gov/esta/>, vybrat si požadovaný jazyk a vyplnit žádost. Celý proces vyplnění žádosti je velmi snadný a docela dobře popsáný. Podrobnější podmínky jsou uvedeny i na <http://czech.prague.usembassy.gov/esta.html>.

Letenky

Odlétat lze z Prahy, Vídně nebo Mnichova obvykle v pátek. Cesta je vždy s nejméně jedním přestupem na území spojených států, kde musíte přespát. Nejčastěji jsou to Atlanta, Houston nebo Miami, v závislosti na letecké společnosti, která vás přepravuje. Let z USA na Roatán je totiž obvykle vypravován v sobotu z domovského letiště příslušné letecké společnosti. Často se stává, že jeden přestup musíte absolvovat i při letu do Spojených států na území Evropy na některém z větších letišť (Paříž, Amsterdam, Madrid, Londýn...).

Nákup letenek je tak trochu loterie. Bude-li vám štěstí přát, podaří se vám kopit letenku i za méně, než 15 000,- Kč. Nejnižší cena, které se nám podařilo dosáhnout, byla 13.000 Kč z Mnichova. Zde je ale zapotřebí připočítat s náklady na přesun do Mnichova. Pokud se rozhodnete cestovat na letiště vlastním vozem, mějte na paměti, že při cestě zpět vystoupíte z letadla v Mnichově po celonočním letu s šestihodinovým časovým posuvem a značně unavení. Není vhodné v takovém stavu nasednout do auta a řídit dalších 400 či 600km.

Letenky lze vyhledat u některého z prodejců na jeho internetových stránkách. Osvědčili se nám např. www.studentagency.cz, www.letuska.cz nebo www.pelikan.cz. Spoj začněte vyhledávat zhruba 5 měsíců před odletem. Pokud se vám hned při prvním pokusu neobjeví příznivé ceny, nezufejte a zkuste to znovu za týden. Zatím se nám vždy potvrdilo, že během několika týdnů jedna ze společností nabídla velmi výhodné ceny. Po zarezervování letenek máte většinou 24 hodin na jejich zaplacení a po úhradě obdržíte letenky v elektronické podobě. Letenku si následně vytisknete a předložíte při odbavení na letišti.

Zavazadla a co si zabalit

U většiny leteckých společností je v ceně letenky jedno zavazadlo velké a jedno zavazadlo malé – palubní (carry-on). Na palubu letadla si dále můžete vzít navíc ještě notebook případně fotobrašnu.

Pravidla pro velikost, počet a způsob zabalení jednotlivých zavazadel uvádějí letecké společnosti na svých webových stránkách a rozhodně si je přečtěte. I když zde některá základní pravidla uvedeme,

mohou se u jednotlivých společností lišit. Poplatky za překročení povolených limitů hmotnosti jsou poměrně dost velké. Pokud budete cestovat tak, že si koupíte letenku na Roatán např. z Paříže a do Paříže se přepravíte nějakou low-cost společností (EasyJet, Wizz air, Ryanair,...), počítejte s tím, že u těchto společností je v ceně letenky obvykle jen jedno palubní zavazadlo.

Při balení zavazadla mějte na paměti, že téměř vše se dá na Roatán koupit. Sbalte si pár triček, kraťasy, lehkou letní obuv, plavky, ručník a základní hygienické potřeby. Vezměte si do příručního zavazadla také nějakou igelitku, protože během cesty budete postupně odkládat svršky a mohlo by se stát, že zimní bundu do příručního zavazadla nenacpete.

Příruční (palubní, carry-on) zavazadlo nesmí obsahovat žádné nádoby s tekutinami s obsahem větším, než 100ml, ostré předměty, potraviny, spreje, konzervy atd. Max. povolená hmotnost je obvykle 7-10 kg. Pokud budete mít počítač, na všech letištních kontrolách jej budete muset vyndat z brašny a nechat samostatně projít scannerem.

Kromě pasu budete na palubě letadla potřebovat modrou propisku, používáte-li brýle na čtení, dejte si je také do palubního zavazadla. Před přistáním budete totiž vyplňovat celní deklaraci. Aktivujte si roaming u svého mobilního operátora. Na ostrově je sice levnější používat místní operátory i pro volání do ČR, ale na případné řešení potíží během cesty se vám bude roaming hodit. Vezměte si také cestovní adapter na síťovou zásuvku. Budete ji potřebovat v hotelu v USA i na Roatán. V obou zemích se používá 110V rozvod elektrického proudu a jiné zásuvky.

Platbu hotelu v USA i půjčení auta na Roatán lze provést pouze bezhotovostně. Embosovaná platební karta, ať už kreditní nebo debetní, je tedy nutností.

Velký kufr, přepravovaný v zavazadlovém prostoru letadla, může mít obvykle max. hmotnost do 22kg. Z Evropy vám bude odbaven pouze do USA, kde si ho musíte vyzvednout a vzít s sebou na hotel.

Pojištění

Pojištění si rozhodně sjednejte. Doporučujeme sjednat jednorázové cestovní pojištění, které bude obsahovat minimálně pojištění léčebných výloh, úrazové pojištění, pojištění zavazadel a pojištění odpovědnosti za škodu. Každá větší pojišťovna má připraveno několik produktů pro cesty do zahraničí, takže neváhejte kontaktovat vaši pobočku nebo Vašeho makléře. Většinou používáme produkt pojišťovny Kooperativa s názvem Cestovní pojištění Kolumbus, varianta Plus. Obdobné pojištění vám ráda nabídne kterákoli jiná pojišťovna, působící na našem trhu. Dobře si přečtěte pokyny, které se k tomuto produktu vztahují, nebo si nechte od makléře vysvětlit, co přesně máte udělat, když ztratíte zavazadla nebo skončíte v nemocnici.

Cestovní pojištění bývá i součástí některých platebních karet. Pokud se rozhodnete, že vystačíte pouze s touto pojistkou, dobře se ujistěte, jaká rizika a v jakém rozsahu tato pojistka kryje a zda se vůbec vztahuje na pobyt v Hondurasu.

Pokud uzavřete cestovní pojištění, nepamenejte si přibalit pokyny a pojistnou kartu do příručního zavazadla.

Očkování a prevence

Ani lékaři mezi sebou se obvykle neshodnou na tom, jaké očkování je při návštěvě Hondurasu vhodné. Někteří vám naznačí, že nejlepší je neočkovat vůbec, někteří by do vás nejráději napíchlí všechno, co se dá nasát do injekční stříkačky. Nutně nepotřebujete žádné očkování, takže rozhodnutí je vždy na vás. Stejně je to i s antimalariky. Většina z nás, kteří jsme na Roatánu často a dlouhodobě, je očkovaná proti žlutence A a B. Antimalarika nebereme, nevnímáme tady žádné výrazné riziko onemocnění. Navštivte nějaké centrum cestovní medicíny a nechte si poradit. Vhodné období pro návštěvu je asi 2 měsíce před cestou.

Když už centrum cestovní medicíny navštívíte, nechte si vystavit mezinárodní očkovací průkaz. Je sice velmi pravděpodobné, že vám bude úplně k ničemu, ale pokud by např. v Hondurasu vypukla během Vašeho pobytu náhle epidemie žluté zimnice (to byl vtip), pak při návratu z Hondurasu do Spojených států se vám mezinárodní očkovací průkaz s potvrzením o očkování proti žluté zimnici může hodit.

Let do USA

Vlastní cesta trvá dva dny. První den – obvykle pátek - se přepravíte do USA. Na letiště se dopravte s dostatečnou časovou rezervou. Doporučujeme min. 2-3 hod před odletem. Před nástupem do letadla projdete bezpečnostní kontrolu a někdy absolvujete bezpečnostní pohovor se zaměstnancem letecké společnosti. Většinou se ptá na účel cesty a chce vědět, zda jste si zavazadla balili sami, zda se k nim nemohl někdo v nestřeženém okamžiku dostat, a zda nepřepravujete zbraně nebo předměty, které by mohly zbraně připomínat. Pak následuje check in, kde odevzdáte zavazadla, která se budou přepravovat v zavazadlovém prostoru, a jsou vám označena zavazadla palubní a vydán palubní lístek. Palubním zavazadlem může být jeden malý kufr nebo taška a dále počítač nebo fotoaparát.

Po obdržení palubního lístku můžete odejít na příslušný terminál (gate). Předtím vás čeká důkladná osobní bezpečnostní prohlídka. Všechna palubní zavazadla odložíte na běžící pás, který prochází scannerem. Počítače je nutné vyndat z kufru či brašny a uložit samostatně na pás. Také je nutné na pás odložit všechny kovové předměty z kapes, klíče, mince, řetízky atd. Často je nutné se i vyzout. Poté projdete detekčním rámem a převezmete si svoje věci, které mezi tím projely detekčním tunelem. Cestujete-li s dětmi, je možné si vzít na palubu i jídlo a pití pro děti. Bezpečnostní kontrola je vloží do speciálního detektoru a obvykle vám je ponechá. Veškeré ostatní nápoje jsou vám bez náhrady odebrány.

Let přes oceán trvá cca 10 hodin. Během letu obdržíte dvě teplá jídla a letadlem projde několikrát stewardka s vozíkem s nápoji, čajem a kávou. Káva, čaj, nealkoholické nápoje, pivo a víno (krabicové, ale celkem pitelné) jsou zdarma. Ostatní nápoje si musíte zakoupit.

Na krásné letušky z reklamních materiálů a katastrofických filmů zapomeňte. Některé letušky jsou i vousaté, mnohdy i proto, že jsou to muži.

Před přistáním letadla na území Spojených států vám stewardky (nebo vousatí stewardi) rozdají celní deklarace, které si před přistáním vyplňte. Celní deklarace se vyplňuje pouze jednou za celou rodinu. Vzor včetně českého překladu je uveden v dokumentu (Formulář před příletem do USA s překladem).

Po výstupu z letadla absolvujete pohovor s imigračním úředníkem Spojených států. To je asi nejotravnější kontrola, kterou musíte absolvovat. Jednak proto, že obvykle čekáte v dlouhé frontě a také proto, že imigrační úředník je něco jako bůh či prezident Spojených států. Nelze se s ním hádat, nelze mu oponovat, má prostě vždycky pravdu. Zeptá se vás zcela jistě, jak dlouho se v USA zdržíte,

kam cestujete, kde budete bydlet, případně co děláte, kde pracujete atd. A vždy se zeptá na účel cesty – správná odpověď je turistika.

Projdete-li přes imigrační kontrolu, vyzvednete si zavazadla (velký kufr) a jdete k celní kontrole. Celník se většinou spokojí s vyplněnou celní deklarací, ale může vás vyzvat k prohlídce zavazadel nebo i k osobní prohlídce.

Pokud jste úspěšně absolvovali všechny letištní kontroly, můžete definitivně opustit letiště a jste-li kuřáci, tak si po dlouhých 12 hodinách můžete konečně zapálit cigaretu.

Nocleh v USA

Z letiště se přepravíte na hotel. Rezervaci hotelu lze zajistit buď přes prodejce letenek, nebo velmi snadno např. přes www.booking.com. Pokud budete platit hotel až na místě, obvykle je vyžadována platba kreditní kartou. Doklad o rezervaci si vždy vezměte s sebou. Při nástupu do letadla i při imigrační kontrole se vám může stát, že ji příslušný úředník bude chtít vidět. Vybírejte si hotel, který je v blízkosti letiště. Bývá obvyklé, že na takovýto hotel jezdí z letiště pravidelně minibus (tzv. shuttle). Tyto minibusy mívají stanoviště vždy přímo na letišti a odvezou vás zdarma až na hotel. Jeden takový minibus objíždí 3-5 různých hotelů, které jsou blízko sebe. Musíte tedy zjistit, kde má stanoviště shuttle, jezdící na váš hotel.

Pro správné provedení rezervace je dobré znát označování velikostí lůžek v USA:

Twin:	39 in × 75 in (99 cm × 191 cm),
Full or double:	54 in × 75 in (137 cm × 191 cm),
Queen:	60 in × 80 in (152 cm × 203 cm),
King:	76 in × 80 in (193 cm × 203 cm),
California king:	72 in × 84 in (183 cm × 213 cm).

Nejčastěji jsou hotely vybaveny typem queen nebo king. Pro čtyřčlennou rodinu s dětmi lze objednat pokoj se dvěma lůžky velikosti queen. Stejné vybavení si musíte objednat i pro dva cestující, kteří nechtějí sdílet společné lůžko.

Budete-li cestovat přes Atlantu (Delta airlines), můžeme vám doporučit některý z následujících hotelů: Hampton Inn & Suites-Atlanta Airport North-I-85, Hilton Garden Inn Atlanta Airport North nebo Crowne Plaza Hotel Atlanta-Airport.

Cesta na Roatán

Druhý den vás po snídani z hotelu na letiště přepraví opět kyvadlový minibus. Řidič se vás zřejmě zeptá, kde chcete vystoupit. Sdělte mu název letecké společnosti a on už bude vědět, na kterém terminálu vás má vysadit.

Vlastní odbavení při nástupu do letadla probíhá obdobně, jako v Evropě. U některých leteckých společností je vyžadován tzv. self check-in, tj. palubní lístek vám vydá automat a až s palubním lístkem jdete na vlastní check-in, kde od vás personál převezme velké kufry, ověří palubní lístek a označí carry-on zavazadla.

Máte-li palubní lístek, můžete jít na příslušný terminál (gate). Před tím vás čeká opět důkladná bezpečnostní kontrola. Ještě o něco důkladnější, než v Evropě. Pokud vám v Evropě nechali boty na

nohou, tady se to zcela jistě nestane. Některá letiště jsou již vybavena nejen obyčejným detekčním rámem, ale i rámy otočnými.

Samotný let trvá z Atlanty asi 3 hodiny. Z Houstonu a z Miami jsou lety přiměřeně kratší. Dostanete kávu, čaj nebo nealko zdarma. Pivo a víno už zadarmo nejsou. K jídlu obdržíte obvykle malý pytlík s oříšky, preclíky nebo biskvit.

Během letu je opět nutné vyplnit celní deklaraci pro vstup do Hondurasu, kterou stejně jako v USA, odevzdáte při vstupní kontrole na letišti. Úředník na Roatánu se obvykle vůbec na nic neptá. Jen vám do pasu sešíváčkou přišije jakési lejtstro, které vás opravňuje k tříměsíčnímu turistickému pobytu na Roatánu.

Cesta zpět

Na cestě zpět domů z Roatánu se setkáte se stejnými situacemi, jež jsme vám doposud popsali. Jedinou důležitou odchylkou, kterou je nutné zmínit, je odletová taxa na letišti na Roatánu. Před odletem je zapotřebí tento poplatek zaplatit na samostatné pokladně nejlépe hotově v USD. Aktuální výši tohoto poplatku si raději ověřte při příletu na Roatán. A odložte si stranou hotovost, potřebnou k jejímu zaplacení. V roce 2013 byla tato taxa stanovena na 40USD za osobu.

Letecké spojení se při zpáteční cestě dá koupit i tak, že přílet do USA i odlet do Evropy jsou ve stejný den. Většina spojů z USA do Evropy odlétá k večeru, takže je možné přiletět do USA a za čtyři hodiny odletět do Evropy. V opačném případě nezufejte a berte to jako zisk. Odjedte do hotelu, ráno si uložte zavazadla do úschovny na letišti a je-li to Atlanta, odjedte Martou (nadzemka) do downtownu třeba do muzea Coca Coly nebo navštivte největší mořské akvárium na světě.

C.A.T.S. - CENTRAL AMERICAN TRAVEL SERVICE, S.A.

Czech Village 35, Jonesville Point

Roatán, Islas de la Bahía, Honduras

Kontakt pro zájemce o ubytování:

Ing. Andrea Sasínová

+420 603 276 378

andrea@roatan.cz

Kontaktní adresa v ČR:

Poděbradova 133

Brno, 612 00